

Въ края на 164 години, Нептунъ ще извърши свое-то обыкаляние около слънце-то и ще са завърне на съща-та точка отъ дъто е тръгналъ. А всички други планети въ това време що съ извършили нѣколко обыкаляния, но всяка отъ тѣхъ като достигнала точка-та отъ дъто е тръгната, щъше да намѣри, перихелия-та на орбита-та й нѣма я вече въ тъзи точка, че наклонение-то на орбиты-тѣ са измѣнило, а линия-та на възли-тѣ са помѣстила. Тѣзи измѣнения ще са продължаватъ, до дъто голѣмы-тѣ оси на орбиты-тѣ, кои-то едно време съвпадахъ, са разиждатъ за-реобразно отъ слънце-то по всички направления. Линии-тѣ на възли-тѣ, кои-то едно време бѣхъ общы, сега са разиждатъ подъ разны жглы; на-клоненія-та растѣтъ или са смаляватъ; даже самы-тѣ фигури на орбити-тѣ са излагатъ на постоянни измѣнения. Сега са пыта, да ли тѣзи из-мѣнения, колко-то и да съ бавни, ще продължаватъ да са извършватъ по също-то направление, до като изчезнатъ всички първоначални чѣрти на система-та, и на вѣкъ исчезне възможностъ-та да са завърне система-та въ първоначално-то си състояніе?

Таквазъ задача бы са показала твърдѣ много джлбока и сложна и даже непостижима за человѣческий умъ. Наистина, умъ-тѣ на единъ че-ловѣкъ не е бѣль въ състояніе да извърши пълно-то й рѣшеніе; но ус-пѣхъ-тѣ, направенъ отъ едного, постоянно са уголѣмявали отъ други, до като най-послѣ не останалъ нито единъ въпросъ безъ отвѣтъ. Рѣшеніе-то бы-ло пълно и давала най-чудни слѣдствія.

Най ще изследувамъ подробно тѣзи велика задача и ще наченемъ отъ фигура-та на нѣкоя планетна орбита и. пр. отъ фигура-та на земна-та орбита.

Количество-то на топлина-та, коя-то земя-та получава отъ слънце-то, зависи, при всички други равни условия, отъ малка-та ось на еллипти-ческа-та й орбита. Всяко измѣнение въ ексцентриситета направо дѣйствува върху нарастваніе-то или намаляваніе-то на по-къса-та ось, и, слѣдов., върху нарастваніе-то или намаляваніе-то на срѣдно-то годишно количество на топлина-та, коя-то са получава отъ слънце-то. Най знаемъ, че живот-ныя и растителниятъ животъ тѣй е приспособенъ, що-то изисква почти съ-вършенно постоянство на топлина-та, съ коя-то ще са ползува. Едно на-растваніе или намаляваніе отъ два или три градуси въ температура-та бы произвело съвършено превратъ въ животни-тѣ и растенія-та на тѣзи страна, въ коя-то бы са случило таквози измѣнение. За това ако е исти-на, че ексцентриситета на земна-та орбита дѣйствително са измѣнява отъ съвокупно-то дѣйствие на други-тѣ планети, то може ли това измѣнение да отиде до тамъ, що-то да наруши естественниятъ редъ на земна-та по-върхность? Този въпросъ е рѣшенъ по най-удовлетворителенъ начинъ.

Намѣreno е, че по-голѣмы-тѣ оси на планетни-тѣ орбити съ изло-женъ на слабы и временни измѣнения, кои-то са повръщатъ, въ сравни-телно къси периоди, къмъ първоначални-тѣ си величины. Този важенъ фактъ гарантира постоянство-то на периодически-тѣ времена, и дава въз-можностъ да са исчислятъ периодически-тѣ времена на планеты-тѣ, отъ срѣдно-то количество на едно голѣмо число обыкаляния. Периодическо-то време на земя-та и негова-та съвършениа неизмѣнностъ съ познаты сега